

Heritage Days / Open Monumentendagen 2025

ART DECO, dolle jaren, crisisjaren

Duizenden bezoekers, of ze nu uit Brussel, Vlaanderen, Wallonië of het buitenland komen, kijken aan het begin van een nieuw school- en werkjaar uit naar de Heritage Days / Open Monumentendagen. Elk jaar kunnen ze een heel weekend lang de stad en zijn cultureel erfgoed op een andere manier herontdekken, genieten van onbekende plekken of bezienswaardigheden bezoeken die anders zelden voor het publiek worden opengesteld.

In het kader van het programma van het *Jaar van de art deco 2025 – Art deco – Resoluut modern?* vindt op **20 en 21 september 2025** de 37e editie van de Heritage Days / Open Monumentendagen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest plaats met als thema **ART DECO, dolle jaren, crisisjaren**.

De Heritage Days / Open Monumentendagen, die worden gecoördineerd door Urban, zullen de art-decobeweging vanuit een andere invalshoek belichten en dieper ingaan op de stedenbouwkundige, architecturale, sociologische en menselijke aspecten ervan. Daarbij zal verder worden gekeken dan de traditionele benadering gericht op luxe en esthetiek.

Historici noemden de beweging pas “art deco” in de jaren 1960-1970, als verwijzing naar de *Exposition internationale des arts décoratifs et industriels modernes* die in 1925 in Parijs werd gehouden en waarvan de honderdste verjaardag in 2025 wordt gevierd. Het ontstaan van de art deco gaat evenwel terug tot het begin van de 20e eeuw. Na de Eerste Wereldoorlog bloeide de stijl heel erg op en Brussel was op het gebied van art deco een van de pioniersteden in Europa.

Art deco is een kunststroming die zich wereldwijd ontwikkelde in de eerste helft van de 20e eeuw, voornamelijk in het interbellum. De beweging komt tot uiting in geometrische vormen en patronen, glanzende materialen en warme, contrasterende kleuren met gouden of zilveren accenten. De creaties tonen een voorliefde voor kostbare materialen of imitaties ervan, evenals een uitgesproken smaak voor exotisme, maar ze kunnen ook sobere eenvoud bieden met een vleugje decoratie. Art deco is terug te vinden in de architectuur en stedenbouw, maar ook andere kunstdisciplines en zelfs de toegepaste kunst pikten de art deco op.

Als reactie op de dogma's van de moderne beweging richtten verschillende architecten in de jaren 1970 het postmodernisme op. In een poging om weer aansluiting te vinden bij de traditie werd de art deco voor sommigen een rechtstreekse inspiratiebron.

De art-deco-esthetiek werd ontwikkeld in de loop van de periode die gelijkloopt met andere esthetische trends zoals het modernisme, regionalisme, functionalisme, Streamline Design en werd er soms mee gecombineerd. De art deco omarmde weliswaar alle voordelen van modern comfort, maar behield een sterke band met het verleden en deed een traditie van vakmanschap herleven, met aandacht voor de menselijke schaal, gepersonaliseerde kunst, monumentaliteit, herinterpretatie van klassieke ordes en symmetrie. Op die manier is de art-deco-esthetiek ook een vorm van verzet tegen de moderne

beweging, die zichzelf liet gelden door het verleden te verwerpen en koste wat het kost de vooruitgang aan te prijzen.

Het concept moderniteit, dat onlosmakelijk verbonden is met de art deco, was alomtegenwoordig in die periode, waarin een golf van vernieuwing dwars door alle gebieden van de samenleving ging. Vanaf de euforie van de bevrijding in 1919 tot de oorlogsverklaring in 1939 had de periode twee gezichten. Enerzijds waren er de “dolle jaren”, gekenmerkt door de bevrijding van de moraal, een grotere democratisering van de samenleving en de opkomst van nieuwe kunststromingen in mode, muziek en entertainment. Anderzijds leidden de uitdagingen van de wederopbouw en de demografische groei, met de opkomst van tuinsteden en appartementsgebouwen, en de eerste grote kapitalistische crisisperiode na de beurskrach van 1929 tot besparingen, nieuwe ongelijkheden en op politiek vlak de opkomst van extreem rechts.

Het concept van “moderniteit” zal de rode draad vormen in de programmering van Urban in 2025, die zal worden uitgewerkt via diverse activiteiten.

De **Heritage Days / Open Monumentendagen 2025** belichten die twee facetten van de art deco, de “**dolle jaren, crisisjaren**”, aan de hand van een breed scala aan erfgoed: gebouwen, gevels, interieurs, meubels, collecties, immaterieel erfgoed, maar ook openbare ruimtes, wijken en straten. De thema's gender en inclusie en de verbanden met koloniale propaganda zullen expliciet aan bod komen. Ze zullen ook in vraag stellen hoe de art deco vandaag de dag kan worden opgewaardeerd en gerestaureerd en wat de stijl kan bieden als inspiratie voor hedendaagse ontwerpers en architecten.

Meer informatie?

Neem contact op via jdp-omd@urban.brussels